KAZAKHSTAN YOUTH MAGAZINE

UNIQUM

СОДЕРЖАНИЕ

SU NATION
9 «Digitalization дәуіріндегі шет тілдерін оқыту» халықаралық конференциясы
12 «Неделя Добра» в Satbayev University
20 Дәстүрлі «Жайна жастық-2019» шығармашыл студенттер байқауының гала-концерті өтті
24 «Менің Туым – менің Отаным!»
32 Жас ақындар жырлайды

ЭССЕ
40 Қаныш Имантайұлы Сәтбаев – алып тұлға
42 Историческая память потомков
44 The thorny path of the GreatErudite of Kazakh steppes

REAL TALK
46 «Останусь в памяти народа»

ART & FACT
50 Қазіргі қазақстандық жас фильммейкерлер кімдер?
56 Голливудтың ең мейірімді киножұлдызы Киану Ривз
60 Top 10 Unsolved Mysteries of Science

НАД **НОМЕРОМ** РАБОТАЛИ:

Журналист
Мерей КОСЫН

Редактор казахского языка
Айман СУЛЕЙМЕНОВА
Редактор русского языка
Ляззат СЕРАЛИНА

Графический дизайн, верстка
Берик СУХАНОВ

Фотографы:
Елена ПАПЭ, Дамир ТАИРОВ

Печатное издание UNIQUM su зарегистрировано в Министерстве культуры
и информации Республики Казахстан.
Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания №17030-Ж от 10.04.2018 г.
Дата и номер первичной постановки на учет №13494-Ж, 02.04.2013 г.
Выпуск №12 (58) ноябрь - декабрь 2019 г.
Отпечатано в типографии НАО «КазНИТУ им. К.И.Сатпаева».
Тираж 1200 экз. Распространяется бесплатно.
Адрес редакции: Республика Казахстан, г.Алматы, ул. Сатпаева, 22,
ГУК, каб. №616, тел: (727) 292 43 06

KAZAKHSTAN YOUTH MAGAZINE

UNIQUM

ДОРОГИЕ СТУДЕНТЫ!

На пороге – 2020-й год! Если верить астрологам, то хозяйкой года будет Белая Металлическая Крыса. Те, кто безоговорочно верит в гороскопы, утверждают: если у вас получится подстроить свою жизнь под характер животного-покровителя, то можно добиться успехов! Впрочем, в преддверии Нового года все мы верим в чудеса и волшебство. А еще мы верим, что волшебные ключи к успеху есть у каждого из нас. Главное – умело и эффективно использовать их. И у огромной команды легендарного Satbayev University это здорово получается! В 2019 году было много удачных и успешных проектов, о которых мы рассказывали на страницах журнала UNIQUM^su^.

А еще в уходящем году Satbayev University впервые принял участие в международной конференции и выставке QS APPLE-2019, которое прошла в конце ноября в японском городе Фукуока. На этом престижном форуме «Путеводитель первокурсника 2019», который был разработан командой Института Базового Образования, взял золото в номинации QS APPLE-2019 Creative Awards. Согласитесь, это еще одна мотивация для дальнейших достижений!

Редакция журнала UNIQUM^su^ желает всем своим читателям новых побед в учебе и в личной жизни! И напомним, что самая лучшая новогодняя ночь бывает в кругу родных и любимых людей, близких друзей. За 5 минут до боя курантов, которые оповестят о старте Нового 2020 года, постарайтесь напомнить себе о том, что нравится вам, – о вашем индивидуальном жизненном выборе и о той любви и заботе, которые есть в вашей жизни, в любой их форме, а также о ваших личных границах общения, которые вы хотели бы установить в Новом году.

С наилучшими пожеланиями команда Студенческого Медиа-центра

Академику НАН РК, доктору философских наук, профессору **Кшибекову Досмухамеду Кшибековичу** пришло поздравительное письмо в честь празднования его 94 дня рождения от Начальника Краснодарского высшего военного авиационного летчиков генерала-майора **С. Румянцева**.

Академику НАН
Республики Казахстан,
доктору философских наук,
профессору

КШИБЕКОВУ
Досмухамеду Кшибековичу

Краснодар
2019

Уважаемый Досмухамед Кшибекович!

От имени командования и личного состава Краснодарского высшего военного авиационного училища лётчиков сердечно поздравляю Вас с 94-й годовщиной со Дня рождения!
Весь Ваш большой жизненный путь отмечен упорным трудом, старанием и настойчивостью в достижении поставленных целей. Вы прошли суровые испытания Великой Отечественной войны.
Мы гордимся тем, что закалку и путевку в жизнь Вы получили в стенах нашего училища, будучи курсантом. Это помогло Вам стать известным ученым и педагогом, академиком Национальной Академии наук Республики Казахстан, доктором философских наук, профессором. Ваша многолетняя и плодотворная деятельность отмечена высокими наградами, орденами и медалями СССР, Республики Казахстан и Российской Федерации, а активная научная и общественно-политическая деятельность, способствует укреплению дружбы между народами Казахстан и России. Для личного состава нашего училища, в том числе курсантов Республики Казахстан, Вы являетесь ярким примером служения Родине и науке, верным ориентиром в жизни.
От всей души, желаю Вам, уважаемый Досмухамед Кшибекович, доброго здоровья, счастья, мира, добра, благополучия и успехов во всех делах и начинаниях.

Начальник Краснодарского высшего военного авиационного училища лётчиков
генерал-майор С.Румянцев

Ла-5 — советский одномоторный истребитель, созданный ОКБ-21 под руководством С. А. Лавочкина в 1942 году в Горьком.

«ПУТЕВОДИТЕЛЬ ПЕРВОКУРСНИКА 2019»
взял золото в номинации QS APPLE-2019 Creative Awards.

Satbayev University впервые принял участие в конференции и выставке QS APPLE-2019, проходящей с 26-го по 28-е ноября в г. Фукуока (Япония). В престижном форуме принимают участие более 1000 академических участников из более чем 200 университетов Азиатско-Тихоокеанского региона

В первый день были подведены итоги 2019 года. Приятной неожиданностью стала победа Satbayev University в номинации «Лучший путеводитель 2019 года для поступающих студентов».

НАД ПРОЕКТОМ РАБОТАЛИ:

ИСКАКОВ Р.М.
Проректор по академической работе

САРЕНОВА А.С.
Директор Института Базового Образования

УДЕРБАЕВ А.Ж.
Заведующий кафедрой казахского и русского языков

ТУРЛЫБЕКОВА А.О.
Заведующая кафедрой английского языка

МАНХАНОВА А.Е.
Директор ОР

БИГАЛИЕВА А.Б.
Заместитель директора ИБО

ТУРСЫНБАЙ Т.Р.
Менеджер ИБО

ОМУРЗАКОВА А.К.
Редактор казахского языка

СЕРАЛИНА Л.О.
Редактор русского языка

ПАПЭ Е.В.
Фотограф

ТАИРОВ Т.Р.
Фотограф

СУХАНОВ Б.Ж.
Дизайн и верстка

SATBAYEV UNIVERSITY

DKU DEUTSCH KASACHISCHE UNIVERSITÄT

OXFORD UNIVERSITY PRESS

InterPress

KazTEA

softwareONE

«DIGITALIZATION ДӘУІРІНДЕГІ ШЕТ ТІЛДЕРІН ОҚЫТУ» ХАЛЫҚАРАЛЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯСЫ

Үздіксіз техникалық прогресстердің нәтижесінде жыл өткен сайын тіл үйренудің түрлі жаңа құралдары мен әдістері пайда болуда және бұл осы саланың мамандары үшін де үлкен мүмкіндіктер тудырып отыр. Қазақсан азаматтарының өмір сүру сапасын арттыруға бағытталған «Digital Kazakhstan» бағдарламасы соңғы кезде аса үлкен назарға ілініп келеді. Оның ішінде оқу жүйесінде бұл бағдарламаны жүзеге асырып, шет тілдерін үйретуде басты құрал ретінде пайдалану мақсат етілді. Осы орайда цифрланған дәуірде шет тілдерін үйретудің жаңа әдістері мен мүмкіндіктерін ортаға салған «Digitalization дәуіріндегі шет тілдерін оқыту» конференциясы өз жұмысын осы мәселеге арнады.

Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті мен Қазақ-Неміс университеттерінің тікелей ұйымдастыруымен биыл алғаш рет өткізіліп отырған бұл конференция қазан айының 24-25 күндері Алматы қаласында өтті. Халықаралық деңгейдегі тәжірибе алмасу алаңына Қазақстан, Қырғызстан, Өзбекстан, Ресей, Нидерланды, Оман және Біріккен Араб Әмірліктері елдеріндегі университеттерден тіл мамандары келіп қатысты.

Конференцияның негізгі серіктестері – Оксфорд университетінің «Oxford University Press» баспасы, «InterPress» халықаралық тіл орталығы, Швейцариялық «Software One» консалтинг компаниясы және «KazTEA» ағылшын тілі оқытушыларының ассоциациясы.

Конференцияның орындаушы комитет мүшелері: Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетінің академиялық мәселелер

жөніндегі проректоры Ринат Искаков және Қазақ-Неміс университетінің халықаралық ынтымақтастық бөлімінің проректоры Barbara Janusz-Oawletta.

Академиялық қолдау комитеті қатарында екі университеттің профессорлары мен оқу бөлімінің басшылары: Сәуле Абдығаппарова, Айгүл Сапарбекқызы Саренова, Анар Тұрлыбекова, Мария Бачурка, Бақытгүл Тоқбергенова бар.

Конференция Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетінде проректор Ринат Искаковтың құттықтау сөзімен салтанатты түрде басталды.

Екі күнге созылған конференцияда «Шет тілдерін оқытудың сандық жүйеге көшуінің пайдасы мен нәтижелері», «Шет тілдерін үйрену мен оқуды жоғарылатуда цифрлық құралдарды пайдалану» атты ортақ тақырыптарда презентациялар көрсетілді және арнайы шеберлік сағаттары өткізілді.

Алғашқы болып өз тәжірибесімен бөліскен Қазақстан ағылшын тілі оқытушылары ассоциациясының президенті Наталья Летягинаның пікірінше, қазіргі таңда елімізде жаңа технологияларды пайдаланып сабақ жүргізу өте орынды жолға қойылған. Студенттердің білім деңгейін бағалауда және олардың тіл үйренуіне талпыныс беретін web apps құралдарын қолдануда оқытушылардың да сауатты болуы аса маңызды екені баса айтылды.
Спикер Richard Harrison XXI ғасырда оқыту жүйесінде пайда болған жаңа дағдылар туралы айта келе, оның ішіндегі сыни ойлау дағдысының бүгінде ерекше назарға ілініп отырғандығын түсіндірді. Қазақстандық әріптестерімен тіл оқыту барысында бұл дағдыны қалай пайдалануға және қалай дамытуға болатындығы туралы тәжірибесімен бөлісті.

Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ-дың Ағылшын тілі кафедрасының профессоры Людмила Смирнова өзінің 2016–2019 жылдар аралығында жасаған зерттеуінің нәтижелерін мысалға ала отырып, қазір оқытушылардың басым көпшілігі интернеттегі ашық, дайын материалдарға әбден үйреніп алғандығын айтты. Бұл оңай жолмен келген контент кейде өз аудиториясының қажеттілігіне жауап бере алмай, арада үйлесімсіздік туындайтыны, сөйтіп оқытушының да, оқушының да шығармашылық ізденісінің төмендейтіндігі туралы фактіні алға тартты.

Екі күндік дискурс ішінде мобильді үйрену (mobile learning/M-Learning) әдісі, цифрлы оқытудың пайдалы және пайдасыз жақтары, қашықтықтан оқытудың жолдары сияқты заманауи оқыту жүйесіндегі қызықты тақырыптар талқыланды. Конференция соңында үздік спикерлер анықталып, арнайы марапаттар тапсырылды. Қырғыз елінен келген Асқар Дүйсеналиев атты жас оқытушыға үздік спикер деген сертификат табыс етілді. Асқар осы конференцияға, жалпы Қазақстанға сапары туралы журнал оқырмандарымен былайша ой бөліскен еді.

Асқар Дүйсеналиев: «Мұндай халықаралық деңгейдегі конференцияға менің алғаш рет қатысуым және Қазақстанға да алғаш рет келуім. Бәрі тамаша, осындай мүмкіндік бергені үшін ұйымдастырушыларға көп алғыс айтамын. Конференция өте жоғары деңгейде өтті деп ойлаймын. Конференцияда бүгінгі күні өте маңызды болып отырған тақырыптар көтерілді және біз бір-бірімізбен тәжірибе алмастық. Алматыда өткен екі күн мен үшін өте үлкен қуаныш болды. Маған мұндағы атмосфера, адамдардың барлығы ұнады. Болашақта біз әріптестерімізбен бірлесіп, тағы да жұмыс жасаймыз деп ойлаймын».

Думан Кабдыгалиев

«НЕДЕЛЯ ДОБРА» В SATBAYEV UNIVERSITY

В Satbayev University в рамках акции «Неделя добра» прошли благотворительные мероприятия. К доброму почину активно подключились университетские студенческие организации – Лига Волонтеров, Сатбаев Хантерс, Сатбаев Тайм, Артел, Жас Отан и другие.

К благотворительной ярмарке Sweet fair, с которой и стартовала «Неделя добра», студенты подготовились основательно. На импровизированные прилавки были выставлены сладости, выпечка и другие кулинарные изыски, приготовленные собственноручно студентами. Было многолюдно, весело и шумно, молодежная ярмарка сопровождалась песнями и танцами, общением за чашечкой чая. Все средства, вырученные в тот день, пошли на благотворительность.

SATBAYEV UNIVERSITY
Week of Kindness
SWEET FAIR
CHALLENGE DAY
Venue: Event Hall
CHARITY CONCERT
Venue: Event Hall
batyr_winner
РЕКВИЗИТЫ

Не менее интересным стал Challenge day. Студенты устроили состязания по разным видам спорта – настольный теннис, асыки, пятнашки и другие. Самым зажигательным стал танцевальный батл. Чтобы принять участие, необходимо было внести взнос. Также в фойе, где проходил Challenge day, был установлен бокс для сбора средств, куда желающие могли внести посильное для личного бюджета пожертвование.

Финальным аккордом акции добра стал благотворительный концерт, в котором своё искусство продемонстрировали студенты первого года обучения. От классики до современных жанров, танцы и КВН – все это было в рамках концерта.

Студенты Satbayev University проявили себя очень активно во всех благотворительных мероприятиях, доказав, что «из всех добродетелей и достоинств человеческой души величайшим является доброта».

ATAKENT
WWW.KINOPARK.KZ

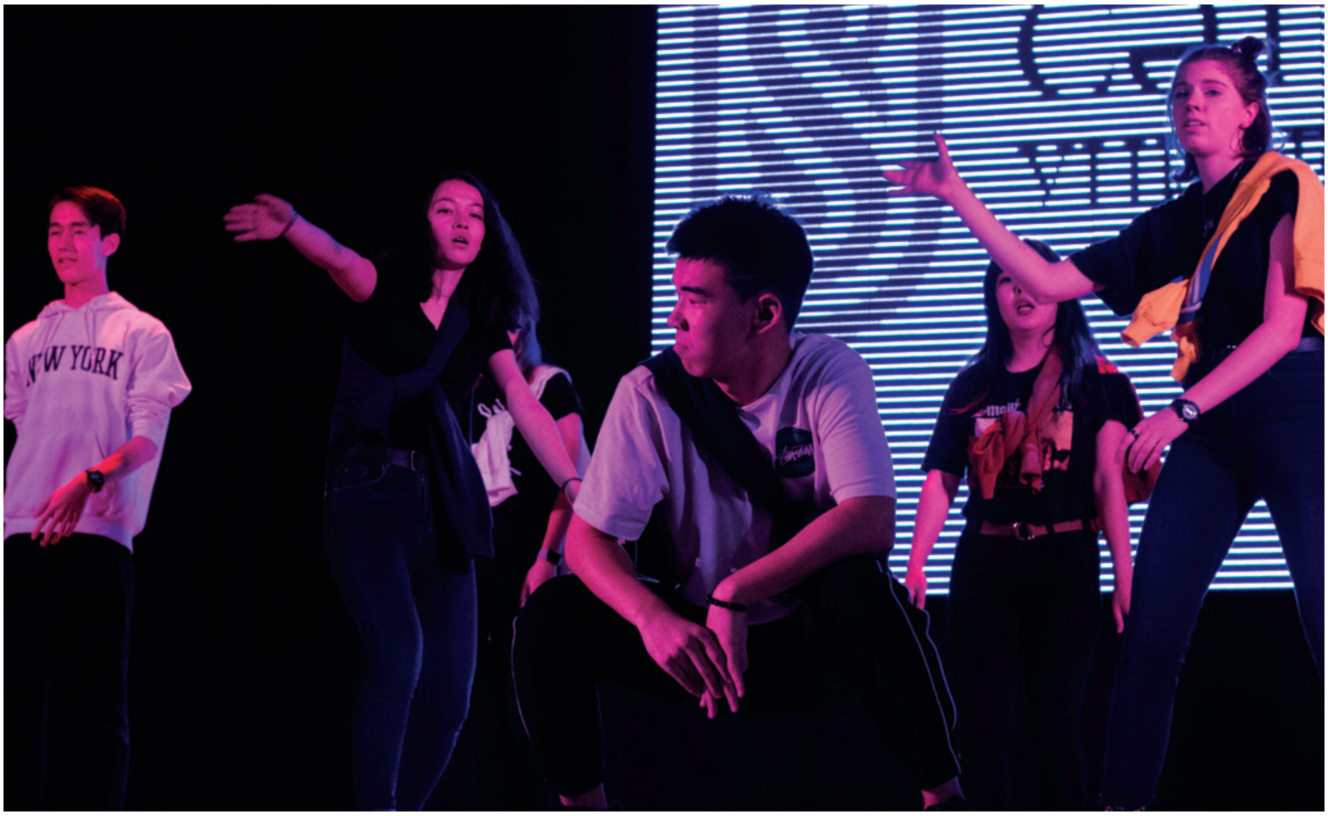
NEW YORK

СӘТБАЕВ
УНИВЕРСИТ

Ну а редакция журнала UNIQUM хочет напомнить, что добро не имеет временных границ и, немного переиначив слова некогда популярной песни мы призываем всех «творить добро другим во благо не за красивое «спасибо» услышавшего тебя рядом…»

ДӘСТҮРЛІ «ЖАЙНА ЖАСТЫҚ-2019» ШЫҒАРМАШЫЛ СТУДЕНТТЕР БАЙҚАУЫНЫҢ ГАЛА-КОНЦЕРТІ ӨТТІ

«Қиял күші – барлық нәрсенің негізі, ол білімнен де маңызды. Себебі білім шектеулі, ал қиял шексіз».

Альберт Эйнштейн

Ұлы ғалымның мұндағы қиял деп отырғаны – ол өнер туралы еді. Шығармашылық ойлау барлық ғылымдағы жаңалықтардың негізі. Университет қабырғасында жастардың салалық техникалық біліммен қоса шығармашылық көркемөнерді дамытуы және оларды ұштастыра білуі жастардың бойындағы шексіз мүмкіндіктерді ашуда ең басты құрал болып табылады.

Жыл сайын дәстүрлі түрде өткізіліп келе жатқан дәстүрлі «Жайна жастық-2019» шығармашыл студенттер байқауы биыл да өзінің жалғасын тапты және университетіміздің тағы бір топ талантты жаңа есімдерін анықтады. Қатарынан 15 рет өткізіліп отырған бұл байқаудың биылғы жылғы қатысушыларының орны да, өнері де ерекше болды. Бұған дәлел – сахнаға шыққан әрбір өнерпаздың бойындағы шалқыған ізденіс пен уақыт талабына сай жасампаздықтың көрініс табуы еді.

18 қараша күні университет студенттерінің, оның ішінде әсіресе байқауға қатысушылардың тағатсыздана күткен қортынды марапаттау кеші өтті. Өнерлі жастардың бірнеше күн бойғы тыным-сыз дайындығы мен қызу бәсекелестігі, қажырлы еңбегінің нәтижесінде жүзеге асқан бұл іс-шараның маңыздылығы да ерекше.

Дәстүрлі «Жайна жастық-2019» шығармашыл студенттер байқауының гала-концертінің ашылу салтанаты Студенттік мәселелер жөніндегі департамент директоры Аубакирова Айгерім Аблакимованың құтықтау сөзімен басталды.

Студенттердің өнеріне оң баға беріп, төрелік еткен әділ қазылар алқасы:

1. Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген қайраткері, Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясының құрметті профессоры, Құрманғазы атындағы Қазақ мемлекеттік академиялық халық аспаптары оркестрінің дирижері, Сәтбаев университетінің халық аспаптары оркестрінің көркемдік жетекшісі – Бекентұров Жанас.

2. Қазақстан Республикасының мәдениет қайраткері, Құрманғазы атындағы Қазақ мемлекеттік академиялық халық аспаптары оркестрінің әртісі, Сәтбаев университетінің халық аспаптары оркестрінің ыспалы аспаптар оқытушысы – Сенбиева Гүлбақыт Сапарханқызы.

3. Сәтбаев университетінің хор-вокал ұжымының көркемдік жетекшісі, Бақытжан Байқадамов атындағы Қазақ мемлекеттік хор капелласының хормейстері – Абай Шешенов.

4. Іс-шараларды техникалық қамтамасыз ету бөлімнің бастығы – Багисов Нұрбосын Тоқтасынұлы.

5. Студенттік шығармашылық орталығының маманы, вокалды-инструменталды ансамбльдің көркемдік жетекшісі, халықаралық конкурстардың лауреаты – Жамбыл Құлесов.

Гала-концерт байқауының нәтижесі бойынша ең үздік деп танылған музыкалық нөмерлер көрермендер назарына ұсынылды. Олар:

Демеу Қайрақты – Балқадиша
Жәнібек Хаббасов – Желсіз түнде жарық ай
Мадина Мұсалимова – Япур-ай
Анель Абдранова – Вальс о весне
Фархад Мұханғалиев – «Let it snow». Заманауи би
Мұхамед Мұсабеков – Саған ғашық
Анар Беренбай – Қазақ елі.

Іс-шара дәстүрлі «Жайна жастық-2019» шығармашыл жастар байқауының жеңімпаздарын марапаттау рәсімімен аяқталды.

«МЕНІҢ ТУЫМ – МЕНІҢ ОТАНЫМ!»

«Мемлекеттік жастар саясаты туралы» заңда жастар саясатының мақсаты – жастардың рухани, мәдени, білім алып, кәсіби толыққанды дамуы, шешімдер қабылдау процесіне қатысуы, ойдағыдай әлеуметтенуі және олардың әлеуетін елді одан әрі дамытуға бағыттау үшін жағдайлар жасау екені көрсетілген.

Қарашаның 22 күні Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетінде «Менің Туым – менің Отаным!» атты патриоттық конференция өтті. Конференцияның негізгі мақсаты – «Менің Туым – менің Отаным» акциясын қолдап, Мемлекеттік Туды насихаттау және жастарды патриотизмге баулу. Конференцияны «Жас Отан» жастар ұйымының төрағасы, 3-курс студенті Д. Мүсілімов жүргізді. Шараның қонақтары қатарында: Бостандық аудандық «Нұр Отан» партиясы филиалы төрағасының бірінші орынбасары Жамбылов Баймұрат Мұратханұлы; Қ.И.Сәтбаев атындағы ҚазҰТЗУ жанындағы «Нұр Отан» бастауыш партия ұйымының төрағасы Аманжол Кенжеханұлы; ҚазҰТЗУ Студенттік мәселелер жөніндегі департамент директорының орынбасары Есбосынова Айгерім Бақдәулетқызы болды.

Алғашқы болып сөз алған Баймұрат Мұратханұлы патриотизм деген сөздің мәнісі төңірегінде әңгімелей келе, студенттерге үлкенді сыйлау, ұлттық салт -дәстүрлерге деген құрмет сияқты өте қарапайым ғана әрекеттер шындығында біздің қаншалықты ұлтжанды екенімізді көрсете алатын негізгі атрибуттар деген ой айтты. Сонымен қатар, сөз барысында жастарға өте жақын тақырыптардың бірі виртуальді әлем, оның ішінде әлеуметтік желілер және ақпараттық сауаттылық сияқты қазіргі таңда маңызды мәселелерге айналған тақырыптарда өз көзқарастарымен бөлісті.

Ал, А.Кенжеханұлы өз кезегінде студенттер тарапынан қойылған патриоттық мінез сипаты туралы сұрақтарға жауап бере келе, «Отанын сүйетін тұлғаның бойында ең алдымен адалдық пен жауапкершілік қасиеттері ұштасуы керек, сонда ғана ол адам өз елінің нағыз патриоты бола алады» деп қорытты.

Конференцияға өнерлі жастар да қатысты. Университет студенттері Абитов Алишер мен Абитов Алихан «Көк тудың желбірегені» әнін орындап, аудиторияны ыстық әуенмен әрледі. Ал, студенттер тарапынан қойылған «Партияға қалай кіруге болады? Негізгі талаптар қандай?», «Жастар жылында не жасалды?», «Біз патриот ретінде айына қанша рет пайдалы іс жасауымыз керек, яғни патриотизмнің өлшемі қандай?» деген сияқты қосымша сұрақтар мен жастарды толғандырған басқада мәселелер төңірегінде ашық пікірлер мен ойлар айтылды. Айта кетейік, былтыр 14 қарашада президент 2019 жылды Жастар жылы деп жариялау туралы жарлыққа қол қойған болатын. Осылайша биыл елімізде жастардың мүмкіндіктерін ашып, қоғамдық белсенділігін арттыру мақсатында көптеген іс- шаралар өткізілді.

СТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК РӘМІЗДЕРІ
ЕЛТАҢБА
ГИМН
Алтын күн аспаны,
Алтын дән даласы,
Ерліктің дастаны,
Еліме қарашы!
Ежелден ер деген,
Даңқымыз шықты ғой.
Намысын бермеген,

СТУДЕНЧЕСКИЕ ОРГАНИЗАЦИИ SATBAYEV UNIVERSITY

Студенчество – лучшее время для творческой реализации личности и приобретения полезных навыков. А студенческие организации – лучшая площадка, где можно получить все это. В университете есть множество студенческих организаций и клубов самой разной направленности, но все их объединяет главная цель – сделать жизнь в Университете яркой и незабываемой. Ежегодно в сентябре проводится «Ярмарка студенческих сообществ», во время которой каждый желающий может открыть и презентовать свое сообщество или вступить в то сообщество, которое ему понравилось.

КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ МОЛОДЕЖИ
КДМ занимается обеспечением реализации прав студентов на участие в управлении образовательным процессом; созданием организационных условий для духовного, культурного, образовательного становления и физического развития молодежи, раскрытия ее творческого потенциала; реализацией социально-значимых инициатив молодежи.

«ЖАС ОТАН»
Молодежное отделение партии «Нур Отан» – «Жас Отан» действует в Университете более 9 лет. Группа активистов «Жас Отан» создала в ВУЗе службу помощи в учебе отстающим студентам, организует спортивные состязания, различные конкурсы, встречи с депутатами и представителями бизнеса. Большой популярностью пользуется ежегодно проводимый чемпионат на кубок «Жас Отан».

ЖАС ҚАНАТ
Члены сообщества занимаются защитой прав и интересов студентов, организацией материальной помощи студентам (сиротам, полусиротам, инвалидам); оказывают помощь в решении правовых, социально-экономических и бытовых проблем студентов; организуют культурно-массовые мероприятия, активное проведение студентами свободного времени; положительно влияют на развитие интеллектуального потенциала (дебаты) и формирование здорового образа жизни среди студентов (футбол, баскетбол, шахматы, волейбол).

SOCIETY OF YOUNG PROGRAMMISTS (SYP)
Клуб программистов, который поможет всем желающим в освоении языка программирования «Python». В текущем году основная стратегическая цель членов организации – выиграть ежегодный конкурс «Хакатон». В команду принимаются все; главное – целеустремленность и желание проявить себя как талантливый стартапер.

SOCIETY OF AUTOMOTIVE ENGINEERS (SAE)
Университетское сообщество SAE, являющееся частью глобального общества Society of Automotive Engineers, предназначено для студентов инженерных специальностей, желающих совершенствовать свои навыки в области инженерии и проектирования. В наши дни глобальное SAE насчитывает свыше 121 000 инженеров, руководителей, преподавателей и студентов из более чем 97 стран мира. Сообщество предлагает обширный перечень мероприятий по профессиональному развитию, – семинары, технические симпозиумы и обучение в электронной форме.

SATBAYEV HUNTERZ
Студенческая организация нового формата. Можно сказать, это лицо Satbayev University. Ни одно мероприятие, городского или университетского масштаба, не проходит мимо сообщества. Находясь под попечением Офиса рекрутинга и выпускников, ребята занимаются агитационной деятельностью и осуществлением проектов разного уровня, благодаря которым каждый может достойно и креативно заявить о себе.

ЛИГА ВОЛОНТЕРОВ
Это университетское отделение общественного фонда «Лига Волонтеров», взявшего на себя миссию организации единомышленников, объединенных желанием помогать и делать этот мир добрее. Члены университетской Лиги Волонтеров принимают участие в общественно значимых кампаниях: распространяют информацию о социальных проблемах, проводят акции, организуют семинары и мастер-классы.

SPE (Society of Petroleum Engineers) Student Chapter
Студенческое подразделение Международной некоммерческой профессиональной организации технических специалистов нефтяной промышленности (SPE) – KNTU SPE Student Chapter – удостоено в 2012 г. Золотого стандарта SPE и названо лучшим студенческим подразделением мира в 2015 г. Студенты не только пишут научные работы, но и принимают участие в различных научных конференциях, конкурсах,- про-

ектах, играют в интеллектуальные игры. В чаптере также есть кружки по развитию ораторских навыков, улучшению знания английского языка и другие.

КВН

КВН SU – творческая организация университета, раскрывающая таланты каждого ее участника. Клуб занимается развитием сценического и ораторского искусств. Это пространство, созданное ребятами, которые могут вам помочь реализовать себя в крупных творческих проектах, раскрепостить дух и преодолеть скованность. КВН – это по сути большая школа по подготовке будущих сценаристов, авторов, режиссеров, продюсеров. Они успешно работают в сфере теле- и киноиндустрии. Являются сценаристами крупных телевизионных проектов, таких как «КызыкTimes», «Патруль», «ТематикShow», авторами многих youtube-проектов.

INTELLECTUAL DEBATE CLUB (IDC)

Первый дебатный клуб Алматы, имеющий 15-летнюю историю. Активно участвует в каждом турнире Алматы и Астаны. В 2015 г. клуб выиграл Кубок турнира «Лига Новичков», добился побед в турнире «Бэта-лига-2016», награжден Кубком «Турнир Фантазий». Студенческие дебаты являются отличной интеллектуальной площадкой для словесных «дуэлей». Захватывающий динамичный процесс игры учит мыслить критически, отстаивать свое мнение, импровизировать, использовать стратегию, не бояться проигрывать, и просто получать удовольствие.

SPORTLAB

Задача этой спортивной организации – привлечь внимание как можно большего числа студентов, чтобы направить их стремление на поддерживание здорового образа жизни. А добиваются этого ребята с помощью спортивных ивентов, устраиваемых в стенах SU. Главная цель SportLab – предоставить студентам возможности для здорового досуга. Ведь интерес к спорту был и будет всегда. Кстати, помимо традиционного спорта, члены SportLab развивают в университете киберспорт!

«БӘЙШЕШЕК» ӘДЕБИ БІРЛЕСТІГІ

Творческое объединение (поэзия, спектакли и т.д.) студентов, где у них есть возможность печатать стихи собственного произведения в различных журналах и газетах.

ЦЕНТР СТУДЕНЧЕСКОГО ТВОРЧЕСТВА

Замечательное объединение студентов, влюбленных в музыку и песенное творчество! Клуб музыкантов и вокалистов отличается очень теплой, семейной и дружеской атмосферой. Все наставники клуба – лауреаты конкурсов и фестивалей. При сообществе есть инструментальная группа «The Fake» и ансамбль «Квартет». Практически со времени основания нашего университета (тогда института, в 1934-м году) начали свои репетиции студенческий оркестр и хор. За без малого 85 лет сменилось не одно поколение участников этих коллективов, и все эти годы музыкально-песенный фон неизменно сопровождает студенческую жизнь.

ЖАС АҚЫНДАР ЖЫРЛАЙДЫ

«Өлеңге әркімнің-ақ бар таласы...»

Ағымдағы жылы 19 қараша күні Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университетінде «Елбасы жолы» атты ақындар мүшәйрасы өтті. Бұл байқауды «1 желтоқсан – Тұңғыш Президент күні» мерекесіне орай Студенттік мәселелер жөніндегі департамент ұйымдастырды. Шараның басты мақсаты – жастардың шығармашылық ізденістерін арттыру, жас ақындардың шығармашылығына қолдау көрсету. Сонымен қатар тәуелсіз елдің осы уақытқа дейінгі жеткен жетістіктерін, бұралаң жолдарға толы тарихын және жарқын болашағына деген сенімін, Елбасының сол жолдағы айрықша рөлін дәріптеу, оны жастарға үлгі ретінде насихаттау.

Мүшәйраға қатысушы жас ақындардың өнерлерін бағалауға Қазақстан Республикасының мәдениет қайраткері, ақын Серік Қалиев, ақын Шұғайып Сезімхан және ақын, ұстаз Қазырет Бердіхан келді. Олар студенттердің техникалық білім ордасында оқып жатқандарына қарамастан, шығармашылық мүмкіндіктерінің өте жоғары екенін айта келе, жастарға өз талантгарын, талаптарын әрі қарай дамытуға, жетілдіруге кеңес берді.

Мүшәйраға университеттің 1 және 2-курс студенттері қатысты. Жеңімпаздар 1-курс студенттері арасынан шықты: Жанболат Жұлдыз – бас жүлдегер атанса, 2-орын – Нұртай Ержанұлы, ал 3-орын Гүлнара Жұмашқа бұйырды.

Жеңімпаз өлеңі:

Ер мен ел
Дархан далам, әйгілім, есімі ерен,
Қалайша кірмеймін мен төсіңе кең?!
Атыңды жаһаннамға таныптпасам,
Сенде тудым деп айтам несіне мен?!
Тауы мен бұлты таласқан
Сарыарқа деген жерім бар.
Көк туымдай көк аспан
Астындағы ерің бар.
Көксегенім қазақтың
Ері едім, азатпын!
Дархан дала жерімде
Болмасыншы азап күн!
Туған жерім!
Сөзімнің басындасың,
Көзімнің жасындасың,
Қара өлең иесінің
Жырлары таусылмасын!
Жердегі көк киізді
Басыңнан асырмасын!
Өзгелер саған келіп
Береке қашырмасын!
Ақынның сөзі сүбелі,
Жанымды жырға бөледі.
Еліміз тыныш болса егер,
Ерің де сен деп өледі!

ДИПЛОМ
SATBAYEV UNIVERSITY
SATBAYEV UNIVERSITY

ДИПЛОМ
ДИПЛОМ
SATBAYEV UNIVERSITY
SATBAYEV UNIVERSITY

ДИПЛОМ
SATBAYEV UNIVERSITY

C'EST
LA VIE
ДИПЛОМ
ДИПЛОМ
ДИПЛОМ
ДИПЛОМ

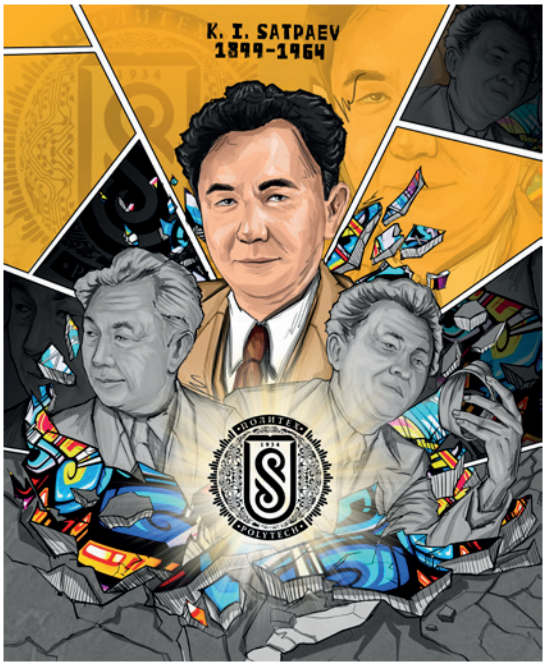

Конкурсная работа
Елюкенев Жумадил

ОТ КОНКУРСНОЙ КОМИССИИ

Великий человек -велик тем, что у него есть особенности делающего его наиболее способным для служения великим общественным нуждам своего времени.

Плеханов

Министерство образования и науки РК, КазНИТУ имени К.И.Сатпаева, Международный фонд Каныша Имантаевича Сатпаева в связи со 120-летием со дня его рождения объявили о проведении Общереспубликанского молодежного конкурса «Сатпаев - наш современник» на лучшие историко- публистические и научно-познавательные произведения о его жизни и деятельности.

Учащимся школ, лицеев, гимназий, студентам, всем желающим в возрасте до 28 лет было предложено представить научные работы, сочинения, эссе, содержание которых связано с именем организатора и первого президента Академии наук Казахстана, с его научным наследием.

В конкурсе участвовали 371 школьник из 14 регионов Республики в том числе Алматы и области - 108 человек, Туркестанская обл. - 86, Караганда и область -75, Костанай - 36, Кызыл орда -16, Восточно-Казахстанская область и город Тараз по 9 человек, Атырау и Актобе по 1.

Среди сочинений на казахском - 223, русском - 107, английском - 36 работ. Объем работ от 1 до 33 стр. Победителями определены 85 человек. Алматы - 13, Караганда и область - 5, Костанай и обл. - 3, Туркестан и обл. - 2, и по 1 человеку из Шымкента, Тараза, Кызыл орды. Таким образом почти половина регионов имеет победителей. Каждый 4-й участник-победитель. При подведении итогов конкурса принималось во внимание творческий характер сочинений, удачный подбор фактов. Наиболее интересные работы или выдержки из них будут опубликованы. Победители премированы и отмечены призами, дипломами, грамотами. Руководители победителей отмечены сертификатами.

Результаты конкурса показали, что его цель — способствовать ознакомлению молодежи с бесценным научным и духовным наследием большого ученого, замечательного человека - была достигнута и образ К.И.Сатпаева стал для них родным и близким. Молодежь не только познакомилась с жизнью этого человека, но и соприкоснулась с ней. Все, что каждый из них прочитал и услышал, было пропущено через разум и сердце. Они сумели создать новый и в то же время удивительно знакомый образ - К.И.Сатпаев глазами потомков XXI века. Черты его личности стали еще более яркими, чем видели те, кто близко знал Каныша Имантаевича, но в то же время точными и верными. Очень важно, что и сегодня, через 20 лет после первого конкурса к 100- летию Каныша Имантаевича, молодежь увидела в нем пример для себя и готова идти по его пути. И отрадно, что этому способствовал объявленный конкурс, охвативший в целом более миллиона человек, причастных к его реализации.

IPRbooks
САТПАЕВА
СИЯЕТ ЯРКО

Список поступивших
ДИПЛОМ

ҚАНЫШ ИМАНТАЙҰЛЫ СӘТБАЕВ – АЛЫП ТҰЛҒА

Түркістан облысы Төлеби ауданы №4 Қ. Сәтбаев атындағы жалпы орта мектебі10-сынып оқушысы Сәбитова Аружан

Болмасаң да, ұқсап бақ,
Бір ғалымды көрсеңіз.
Дүние де өзі, мал да өзі
Ғылымға көңіл бөлсеңіз...

Абай

Мен Қаныш Имантайұлы атындағы мектептің 10-сыныбында оқимын. 10 жылдан бері жыл сайын, дәстүрлі түрде 12 сәуірде мұғалім бізге Қаныш атаның өміріне тоқтала отырып, тәрбие сағатын өтеді. «Мектеп күні» деп аталатын бұл күні жыл қорытындысы шығарылып, түрлі іс-шаралар өткізілді. Ал биылғы жылы мен Қаныш атаның 120 жылдық мерейтойы болғасын Қаныш Имантайұлының өмірбаянымен, ғалымның зерттеулерімен өз бетімше таныспақ болдым. Мектеп кітапханашысы Сәуле Сайлауқызы Қаныш Имантайұлына арналған көрмемен таныстырып, маған Медеу Сәрсекеевтің «Сәтбаев» атты кітабын ұсынды.

… иә, шынында да ғажап… мұғалімнің әңгімесі бір бөлек, ал мына кітап мені мүлдем бөлек әлемге жетеледі… мен ғашық болдым… Қаныш Имантайұлына ғашық болдым… Оның өнегелі өміріне, халқына деген шексіз махаббатына, ғылымға, сүйікті ісіне деген адалдығына ғашық болдым… тіпті, өзім бәр сәт Қаныш Атаның өмір сүрген дәуіріне виртуалды саяхат жасадым десем де болады. Қаныш Имантайұлының өнегелі, мағыналы өмір жолы менің болашақ мамандық таңдауыма нүкте қойды десем де болғандай…

Күні кеше мектебіміздегі Қаныш Атаның ескерткішіне ұзақ қарап ойландым, оның ойлы бейнесі «Армысың, жас ұрпақ! Еліміз сан ғасыр бойы аңсаған тәуелсіздік Сендердің дәуірлеріңе тұспа-тұс келді. Елдің ертеңі, болашағы – Сендер. Еліміздің ен байлығы, жер асты қойнауы талай ұрпаққа жетеді. Астындағы байлығы кен болса, жер үсті байлығы - білімді ұрпақ. Менің бар аманатым осы, аманатқа адал болыңдар!» деп тұрғандай. Иә, Қаныш Ата, аманатыңызға адал боламыз. Бүгінде Сіздің атыңызда қала, көшелер, мектептер, ұлттық университет, планета және сіздің құрметіңізге арнап арнайы өсірілген гүл сорты бар. Мұның барлығы Сіздің ерен еңбегіңізге арналған құрметтің бір бөлігі ғана.

…бала Қаныштың оқуға деген құштарлығы еріксіз менің құрдастарым мен замандастарымды еске түсірді, жасыратыны жоқ, арамызда жалқаулығы басым тұратын достарым аз емес… бір сәт олар үшін Қаныш атамнан ұялдым да…

Ауыл мектебінде білім әлеміне саяхатын бастаған Қаныш Ата Семейдегі мұғалімдер семинариясын бітіреді. Еңбек жолын ұстаздықтан бастаған Қаныш сот орындаушы болып қызмет жасайды. Алаш ардақтыларының бірі Әлімхан Ермековтың жол сілтеуімен, оқуға деген құштарлығының арқасында екінің бірі қол жеткізе бермейтін Том қаласындағы университеттің тау-кен факультетіне түседі. Алайда тұрмыстық қиындықтар мен ауа райы әсерінен Қаныш ауырып елге қайтады. Алайда ауырдым деп мойымай, оқуын алыста жатып-ақ жалғастырады. 25 жасында «Алгебра» оқулығын жазып шықты.

Қаныш Имантайұлы бір жақты геологиямен ғана шұғылданбады. Қаныш Ата қазақ әдебиеті мен мәдениеті, өнерінде де өзіндік қолтаңба қалдырды. Оның «Обаған», «Ер Едіге», «Том қаласында ұлттар кеші», «Қазақстанның ұлт театры туралы» мақалалары соның дәлелі болса керек.

Жоғары жақ Жезқазғанның болашағына сеніңкіремей, қаржыдан қысқанда, тамаша ұйымдастырушылықтың арқасында, қарамағындағылардың сенімін арқалай отырып, тығырықтан жол табу, сол дәуірдегі «Темір нарком» атанған мемлекет қайраткері, Саяси бюро мүшесі Григорий (Серго) Орджоникидзенің қабылдауына кіріп, өз ойын ғылыми дәйектермен дәлелдеп шығу тек Қаныш Имантайұлындай мықты тұлғаның қолынан келер іс болса керек.

Қаныш Сәтбаевтың басшылығымен жасалған «Сарыарқаның металлогендік болжам картасы» арқасында өндіріске ендіру арқылы Сарыарқа аймағында қара түсті және сирек түсті жаңа металдар кені ашылды.

Бірнеше рет кабинеттік жүйеде ұсынылған қызметтен бас тартып, Жезқазғандағы кен барлау және кен орындарын ашуда орасан жұмыстар атқарды. Ал неміс фашистерімен соғыстағы жеңіске қазақ даласының жер асты байлығы өзінің зор үлесін қосты. Оның басы-қасында Қаныш Сәтбаев жүрді.

Ал сол сын сағаттарда СССР Ғылым академиясының Қазақ филиалының жетекшілігін қоса атқарады. Қазақ Академиясының іргетасын қалаудағы ұйымдастырушылық қабілеті мен еңбекқорлығы қазақ ғылымын ерекше жоғары дәрежеге көтереді. Осының барлығын оқып отырып, таныса отырып, мен қазақта неге Қаныш біреу болды екен деген ойда болдым. Ғұлама дарын ғасырда біреу ғана туылғаны ма сонда?!

…Мәскеудің Кунцево ауруханасында көз жұмған Қаныш Атаның өліміне кәдімгідей қайғырып, өкіре жылап алдым. Қош бол, Қаныш Ата!!! Біз Сіздің аманатыңызға адал боламыз деп барша қазақтардың атынан уәде беремін. Міне, биыл Қаныш Имантайұлының туылғанынан 120 жыл. Уақыт бізді Қаныш Имантайұлынан қанша алыстатқанмен, біз оған соншалықты жақындай түсеміз. Қазақ халқының ұлы перзентіне деген махаббаты ешуақытта суымайды. Уақыт керуені алға зымырағанымен, ғұлама ғалымның зор тұлғасы бұрынғыдан да биіктеп, өнегесін бар қазақққа шашып тұрғандай…

… «Өлді деуге бола ма, ойлаңдаршы, өлмей-тұғын артына сөз қалдырған…»

ИСТОРИЧЕСКАЯ ПАМЯТЬ ПОТОМКОВ

Донская Софья
г. Алматы
КГУ «Гимназия № 4 имени А.С. Пушкина»

С чего начинается путь к успеху, к заслуженной славе и памяти потомков? Вы скажете, что задаваться такими вопросами, когда тебе всего пятнадцать лет, рано? И лучше беспечно наслаждаться детством и думать о каникулах? А вот и нет! Нам предложили написать эссе о Каныше Имантаевиче Сатпаеве, со дня рождения которого в этом году исполняется 120 лет. Я познакомилась с его биографией и поняла, что «повзрослеть» можно очень рано. Если ты, конечно, хочешь добиться в этой жизни чего-то большего, чем от тебя ждут.

Чем запомнилась мне жизнь Каныша Сатпаева? Событиями, которые происходили в этой жизни исключительно по его воле, благодаря его настойчивым желаниям. Я уважаю людей, которые не «плывут по течению», борются с судьбой, которая вроде бы к ним благосклонна.

Каныш Сатпаев родился в семье бия, в последний год XIX-го века, чтобы стать великим человеком в следующем, XX веке. С чего могла начаться его жизнь? С удовольствий, которые гарантировало ему благополучное происхождение? И снова - нет! Жизнь Каныша началась с учебы! Сначала в аульной школе, потом в русско-казахском училище, в учительской семинарии, в Томском технологическом институте. Сил на учебу Сатпаев не жалел, и это «безжалостное» отношение к себе оборачивалось очень часто большой бедой: обострялся туберкулез, болезнь, с которой Каныш Сатпаев боролся многие годы. Врачи часто предупреждали, что «борьба» может быть проиграна. Но не тот человек Сатпаев, чтобы сдаваться! Даже находясь на лечении, он составит учебник алгебры, первый на казахском языке. Наверное, магия цифр сработала, и болезнь на долгое время отступила.

Когда Сатпаеву было 22 года, он познакомился с известным в то время геологом М. Усовым и так увлекся его рассказами о тайнах земных недр, что смог окончить технологический институт, учебу в котором вынужден был оставить из-за болезни. Представляете, какой сильной должна быть воля и вера избранной мечте?! А потом молодой геолог Каныш Сатпаев начнет свой трудовой путь, как об этом принято было говорить в советское время. Он будет искать запасы меди в степях Джезказгана. В его прогнозы о наличии громадного месторождения меди практически никто не верил. А он искал! Требовал, чтобы выделили средства и дополнительное оборудование для проведения геологоразведки. Он верил! ... Пройдут годы, и исследуемое Сатпаевым месторождение меди будет признано крупнейшим в мире на то время. Чтобы медеплавильный завод заработал, Сатпаев добьется строительства железной дороги и водохранилища. Пятнадцать лет жизни потратил Каныш Сатпаев на все это! И будет удостоен за этот подвиг своего первого Ордена Ленина.

В годы Великой Отечественной войны по предложению Сатпаева в Казахстане начнут добывать марганец. И всего за один год объемы добычи возрастут настолько, что составят 70 процентов от объемов его добычи в Советском Союзе в то время. Ведь немцы заблокировали добычу полезных ископаемых на всех оккупированных территориях.

Хочется рассказать и о другой великой заслуге Каныша Сатпаева. Заслуге перед наукой Казахстана. Именно Сатпаеву принадлежит идея создания в нашей стране (а тогда в Казахской Советской социалистической республике) Академии наук. Я думаю, Сатпаеву было важно дать шанс всем будущим ученым Казахстана заниматься научными исследованиями не в далекой Москве или Ленинграде, а у себя на родине! Сатпаев будет избран первым президентом Казахской Академии наук. А потом ученого ждала новая вершина – избрание первым академиком Академии наук СССР на востоке страны.

На этом пути к победам и признанию заслуг были не только «розы», были и «шипы». Так президенту Казахской Академии наук, Сатпаеву пришлось отвечать за судьбу многих сотрудников Академии. Национализм – вот в чем их обвинила Коммунистическая партия в лице многочисленных комиссий. Членов этих комиссий не интересовали заслуги ученых перед наукой, актуальность и практическая направленность их научных изысканий, результаты их кропотливой работы. От Сатпаева требовали уволить всех сотрудников Академии, кто вызвал «справедливый гнев» властей. Но он никого не уволил! И тогда «уволили» его, лишив поста президента Академии. Я считаю, что это слишком суровая цена за принципиальность и честность руководителя, которую проявлял Каныш Имантаевич Сатпаев. Но и эту громкую победу он заслужил! Тот, на чьей стороне правда, боится утратить только главное: честь и достоинство. А Сатпаев именно таким человеком и был!

Прошли годы… Много лет и зим… Именем Каныша Сатпаева в Казахстане названы политехнический университет институт геологических наук в Алматы, улицы, школы и колледжи во многих городах нашей страны. В Казахстане есть даже город Сатпаев! И эти знаки бессмертия великого ученого и патриота, великого человека – лучшее доказательство того, что Отечество в лице современников и потомков несет ответственность за историческую память! За память о достойных свершениях замечательных людей, которые жили, творили, мечтали, совершали подвиги не ради личной славы, а ради процветания родной страны и ее народа. Ради будущего, а значит, ради нас! Тех, кому сегодня уже 15, и поэтому пора не просто мечтать о славе и известности, а действовать! Учиться настойчиво, выбирать осознанно, ставить перед собой цели и достигать их, обретать уверенность в своих силах! Как это делал Каныш Имантаевич Сатпаев!

THE THORNY PATH OF THE GREAT ERUDITE OF KAZAKH STEPPES

Murzagulova Kamila Asemhanovna, 29.10.01, Tauelsizdik,135, 35,
Nazarbayev Intellectual School of Physics and Mathematics in Kostanay. kamontay29@gmail.com

Since ancient times there is an opinion that a lucky man was born under a lucky star. Therefore, many people who met failures on their way blamed the universe for not being born under a lucky star. But I absolutely do not believe in it, in my opinion, these people who experienced difficulties did not make efforts or simply surrendered. I believe that everyone builds his life and himself. In 1989, the American socialist Frederick Douglas introduced the concept of "Self-Made Men". This term emphasizes the ordinary origin of the self-made person, who did not inherit his social position on birth or other favorable circumstances, but who does everything without any external help. A vivid example confirming this concept in Soviet society was Kanysh Satpayev. I have always admired such strong and independent individuals. Satpayev overcame all the difficulties encountered in his path and reached unprecedented heights in the field of science. Throughout his entire life, he argued first and foremost to himself and everyone that human capabilities are endless. He proved me that you are your only limit.
Without downs, we cannot reach the UPS. The scientist faced with many problems: from trying to find himself to the disease, which tormented him all life. However, it did not break him, the opposite made him more resistant to difficulties. Kanysh did not remember his mother, he was only 2 years old when she died because of tuberculosis. But he was not deprived of love, because first wife of his father Nurum raised him. Kanysh Satpayev always sought to get as much knowledge as possible, so he went to the Pavlodar school, where city boys laughed at his funny fur coat, and he was fulfilling as the youngest with all sorts of errands. In 1914, against the wishes of his father, he went to the Semipalatinsk Teacher's Seminary, where he was diagnosed with tuberculosis. After establishing the diagnosis, he returned home to recover. When Kanysh felt better, he wanted to enter to Tomsk to the Faculty of Geology, but the disease did not want to retreat. But on a happy occasion, a professor at the University of Tomsk, Usov, came to Bayanaul for kumyz treating and got to know Kanysh. Ultimately, Usov persuaded Kanysh's father to let him go to study in Tomsk. After graduating from the university in 1929, the geologist went to Dzhusaly where he wrote: "The most urgent measure is to immediately switch on the electrical network (at least one light bulb) to the apartments of leading doctors of science (about 90 people), and also to allocate some minimum fuel (at least 0.5 tons of saxaul) ". From these words, I realized that scientists in those times had a hard time. Since the funding was very small. Satpayev explored the area of the future Zhezkazgan and proved that there is the largest copper deposit in the USSR. Therefore, in 1932, he wrote about the need to create a large copper smelter here, to build a city, a railway. Despite this, in 1933 Glavcvetmet allocated only 0.1% of the total amount of funding announced. Satpayev had to go to Moscow in the cold and storms, in order to find money and enter into contracts. In 1951, one more wave of repression arose, and Satpayev was demanded that he dismiss Auezov, Zhubanov, and other prominent cultural figures, the President of the Academy refused. So Satpayev was fired. According to Slavsky, who was Minister of Medium Machine Building, Satpayev was not sufficiently priced in his homeland: "He understood the secrets of the earth's interior better than others and knew in advance how and where to find deposits. His predictions were always true and accurate. We, the manufacturers, believed his predictions and have never been deceived". Satpayev always had a very responsible attitude towards his work, even on the eve of his death, he spoke with his daughter Meiz about the need to take care of the ore reserves of Kazakhstan. Personally for me, a big disappointment was the fact that in all his life he was never awarded the Golden Star of the Hero. But in the eyes of the common people, he will always be remembered as a great person who devoted his life to science and homeland, which he immensely loved and respected. Satpayev said: "I had the great honor to raise the socialist industry ..., and to create advanced science in Kazakhstan." I will not cease to be inspired by this great man. I think every kazakh and not only should be grateful to this person who initiated the development of science in the country.Therefore, the main goal of Kazakhstani youth is to work as much as possible and to bring science to a new level in our country in order to the works of the father of science Kanysh Satpayev are not in vain.

Самые юные участники конкурса: ученики 3-го класса школы №99 г. Алматы с родителями и учительницей Ураловой Р.З.

СЕНИОР-ЛЕКТОР КАФЕДРЫ КАЗАХСКОГО И РУССКОГО ЯЗЫКОВ
Н. Ш. ТАНКИЕВА

«ОСТАНУСЬ В ПАМЯТИ НАРОДА»

Қараңғы түнде тау қалғып,
Ұйқыға кетер балбырап.
Даланы жым-жырт, дел-сал қып,
Түн басады салбырап.
Шаң шығармас жол дағы,
Сілкіне алмас жапырақ.
Тыншығарсың сен дағы,
Сабыр қылсаң азырақ.

Горные вершины
Спят во тьме ночной;
Тихие долины
Полны свежей мглой;
Не пылит дорога,
Не дрожат листы…
Подожди немного,
Отдохнёшь и ты.

2019 – год 175-летия со дня рождения великого казахского поэта Абая и 205-летия со дня рождения великого русского поэта Михаила Лермонтова. В их честь члены Клуба «In principio erat verbum» при кафедре казахского и русского языков провели литературный вечер «Останусь в памяти народа».

Организаторами вечера выступили члены клуба – студенты 1-го курса Данагуль Есентаева, Арайлым Сарқытбек, Демеу Қайрақты, Каракоз Орынбаева. Вечер на казахском языке вели студенты Қырымбек Хибашев и Анель Алтынбекова, а русскую часть мероприятия – студенты Абылай Сайлау и Жибек Тохтамет.

Великий казахский поэт, гениальный мыслитель, композитор Абай был и талантливым переводчиком. Именно в его переводе зазвучали на казахском языке стихи многих поэтов мира. Михаил Лермонтов был любимым поэтом Абая. На казахский язык им было переведено более 20 стихотворений Лермонтова, больше, чем произведений других русских поэтов.

В холле главного учебного корпуса звучали стихи Абая и Лермонтова, песни, написанные на их поэтические строки. Стихи Абая читали студенты Данияр Алданов, Аяжан Досымбекова Аяжан, Ерасыл Каиргелды, Оразбек Баттал, Нуртай Ержанулы, Арнай Танатар, Ердос Тайбағаров.

А стихи Лермонтова вдохновенно читали студенты Алишер Ерік, Айдана Жаксылыкова, Диас Бисенбаев, Ануар Сагындыков, Аблай Суханберды, Наира Шакирова, Гульназ Жидехан, Бекзат Султангали, Аида Тохтасынова, Тоғжан Қасенғаипова, Бексултан Деметбек.

Два великих поэта, живших в разное время, устами студентов говорили о любви, Родине, смысле жизни, одиночестве… Сыны разных народов, а темы – одни, вечные.

Связующим звеном двух частей вечера стало стихотворение М. Лермонтова «Горные вершины», вольный перевод стихотворения «Über allen Gipfeln» немецкого поэта И. Гёте, которое получило новое дыхание в переводе Абая «Қараңғы түнде тау қалғып».

Так и должен жить человек, чтобы через века новое поколение молодых людей находило вдохновение в твоих делах и творчестве.

Кафедра казахского и русского языков
Клуб
“In Princio erat verbym”
“Әр нәрсенің қайнар бастауы сөз”

СКАЖИ
НАРКОТИКАМ
НЕТ!

ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ЖАС ФИЛЬММЕЙКЕРЛЕР КІМДЕР?

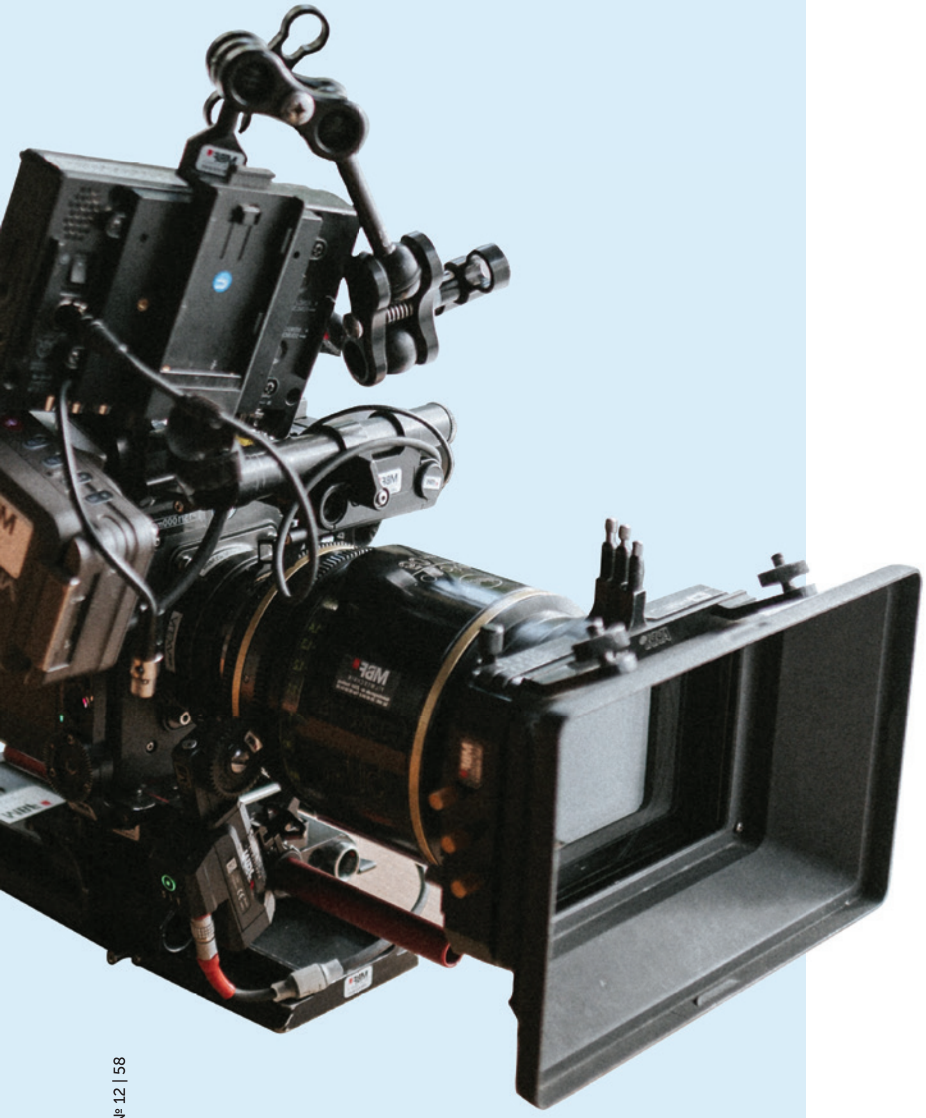

Соңғы жылдары қазақ киносы халықаралық сахналарда ерекше назарға ілініп келеді. Себебі көшпелі өркениеттің бүгінгі өкілінің бойындағы жүріп жатқан таңқаларлық трансформацияны экраннан көру басқалар үшін аса маңызды болып отыр. Кейде тіпті өзі туралы қалыптасып қалған түсініктерден шығып кеткен кейіпкерлерді көргенде, батыс көрермені мұны батылдық демеді, мұны уақыт пен кеңістік тудырған мәжбүрлік деді. Сөйтіп қазақ киносында жаңа бейне қалыптасты. Эмир Байғазин, Әділхан Ержанов, Жанна Исабаева, Сергей Дворцевой фильмдері – осының негізі. Және дәл сол бейнелер киноға енді ғана аяқ басқан жас буынның да негізгі нысанасына айналған.

Сонымен, қазіргі қазақ киносындағы жастар кімдер және олар немен айналысып жүр? Бұл тізімде тек отыз жасқа дейінгі және туындылары халықаралық деңгейдегі аудиторияларда талқыланып, өз көрермендерін тапқан кинорежиссерлер беріліп отыр. Біз олардың есімдерін білуге тиіспіз, себебі олар – музыкалық бейнеклиптерімен миллиондаған көрермендерін тауып, әлемдік деңгейге көтерілген клипмейкерлер, олар – әлеуметтік өмірді боямасыз беретін документалистер және олар – тек кино тілінде сөйлейтін артхаустық туынды авторлары. Бұл режиссерлер киноның әртүрлі жанрында, әртүрлі бағытта жұмыс істеп жүргендер. Бірақ әрқайсысының экранда жасаған кейіпкерлері үндес. Олар қоғамнан күмәнданатындар, олар қоғамнан жылу күткендер, солай бола тұра, олар қатыгездер, олар өз-өзінен бас тартқандар және өзін-өзі іздегендер.

ф

Айсұлтан Сейітов

«Менің ойымша, әлемдік кинематографияда алдағы жақын жылдарда үлкен өзгеріс болады. Егер тарихқа қарасақ, өткен ғасырдың 60-жылдары Голливуд Спартак сияқты қаһармандарға арналған үлкен масштабтағы фильмдерге толып кеткен болатын, экран үлкен кадрларға, өте ауқымды массовкалық сахналарға арналды. Дәл сол кезде адамдар мұндай киноларға барудан жалықты. Кино өндірісінде үлкен шығындар болып жатты. Бірақ Фрэнсис Коппола сияқты режиссерлердің киноға келуі Голливудың даму тарихын толықтай басқа арнаға бұрды. Ал дәл сол режиссерлердің барлығы дерлік сол уақытта Годар бастаған француз жаңа толқынның ықпалына ұшырады. Яғни, кинода жеке адамның тұлғалық мәселелеріне, қарапайым ішкі арпалыстарына көп көңіл бөле бастады. Сөйтіп жаңа Голливуд дәуірі туды. Менiңше, тарих қайталанатын сияқты. Енді, мүмкін, алдағы бес жылдан кейін бе, қазіргі Голливудта үлкен болмаса да, қандай да бір революция болатыны анық».

Нұрсұлтан қаласындағы қазақ-түрік лицейінің түлегі Айсұлтан Сейітов Нью Йорк фильм академиясында «режиссура» мамандығы бойынша білім алған. Оқып жүріп түсірген «Шакал» фильмі 2016 жылы Нью-Йоркте өткен «Hollywood Boulevard» кинофестивалінде «Үздік режиссура» номинациясы бойынша марапатталған. Айсұлтанның клипмейкер ретіндегі ең алғашқы жұмысы «Джая Мияздаки» тобының «По ветру» әніне түсірілген клип болатын. Бастапқыда қазақстандық Молданазар, Ninety one сияқты топтармен шығармашылық байланыста болған ол кейін Скриптонит, Иван Дрон, T-fest, L'One, Баста, Елена Темникова, MiyaGi&Эндшпиль сияқты посткеңестік мемлекеттер арасында біраз танымалдыққа ие әншілермен жұмыс істей бастайды. 2018 жылы Jah Khalib-тың «Медина» әніне түсірілген жұмысы Қазақстан тарихындағы ең қымбат клипке айналды. Қазірде оның портфолиясында 20 жуық музыкалық клиптер бар. Бүгінгі таңда ол АҚШ-тағы әлемдік орындаушылармен жұмыс жасауда. 1984 жылдан бері MTV музыкалық телеарнасы өткізіп келе жатқан «MTV Video Music Award» премиясы биылғы жылы қазақстандық осы жас клипмейкердің 21 Savage ft. J.Cole орындауындағы «A lot» клипіне берілді.

Камилла Абдельдинова

Режиссердің «Қазақстандағы түрік халықтары» циклі аясында түсірілген «Вкус цвета» атты фильмі 2019 жылдың жазында Индияда өткен «Kolkata Shorts International Film Festival» кинофестивалінде «Ең үздік деректі фильм» номинациясын жеңіп алды. Режиссер бұл фильмде жеке адамның өзінің оқиғалары арқылы түгелдей бір этностың тарихын көрсетеді. Басты кейіпкер – ұйғыр халқының суретшісі, этно-авангардтық бағыттағы дизайнер Венера Важитова.

Қазақстандық жас кинорежиссер Камилла Абдельдинова – Т. Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясының түлегі және «New York Film Academy» кино мектебінде білім алған. Камилла «Don't bite your lips» атты қысқаметражды фильмі үшін «Бастау» кинофестивалінде «Кинодағы жаңа дауыс» деген ерекше номинациямен марапатталған болатын. Сонымен қатар «Ertis cinema» халықаралық кинофестивалінде «Потому что люблю» атты деректі фильмі үшін «Көрермен көзайымы» деген жүлдеге ие болды.

Қанат Бейсекеев

«Егер сен қазақша сөйлесең және «Қазақстан» деп айқайласаң, көп адамдар сені патриот дейді. Егер патриотизмді шынымен осылай түсіну керек болса, мен онда олардың қатарынан емеспін. Мен шетелде жүргенде бұл сөзді өте қатты сезінемін».

Журналист, режиссер, сценарист Қанат Бейсекеев – Алматыдағы UIB университетінің түлегі. Журналистика факультетін аяқтағаннан кейін Қанат Лос-Анджелестегі «New York Film Academy» кино мектебінде «Digital art and photography» деген мамандық бойынша білім алады. Кинодағы деректі фильм жанрында жұмыс істеп жүрген режиссер «Бала», «Нью-Йорктегі қазақ полицей», «Билегім келеді», «Көршілер» сияқты туындыларымен өз көрерменін тапты. Режиссердің негізгі қозғайтын тақырыптарының бірі – әртүрлі жағдайларға байланысты шетелде тұрып жатқан қазақтардың өмірі. Соның ішінде «Америкадағы қазақстандықтар» атты жоба аясында Құрама Штаттағы қазақтар туралы бірнеше деректі фильмдер түсірді. Солардың бірі – американдық отбасылар асырап алған қазақстандық балалардың өміріне арналған «Бала» фильмі өте жылы қабылданды.

Медет Шаяхметов

«Мен киномен айналысамын, себебі менде сұрақтар бар», «Менің фильмім көрермен үшін қандай да бір эмоция тудырғанын, рухани және ментальды фидбэк арқылы қандай да бір ой әкелгенін қалаймын».

Кинорежиссер, клипмейкер, продюсер Медет Шаяхметов 2011 жылы Астанадан Алматыға келіп, Т. Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясына «Монтаж режиссеры» деген мамандыққа оқуға түседі. Бірақ бір жыл өткеннен кейін ол бұл оқуын тастап, Америкаға аттанады. Ол жерде Медет New York Film Academy – One Year Filmmaking (курсы, 2013–2014); BFA Filmmaking (бакалавр, 2014–2016) курстарын аяқтайды. Ол Лос-Анджелесте оқып жүріп, «Жетінші арнаның» тапсырысымен «Q-Елі» атты 10 бөлімнен тұратын сериалды түсіреді. Оқуын аяқтап, Алматыға оралған ол музыкалық клиптер түсірумен айналысады. Ол “Escape” (2014), “Brothers” (2016) қысқаметражды көркем фильмдердің авторы. Медеттің соңғы жылдары шыққан жұмыстары:

«Не уходи» Zoloto
«Uyat Emes» Truwer
«Suzuki» Элджей
«До солнца» Loc-Dog feat,
«По волнам» 2019,
«More Love» Feduk, «Sayonara Детка» Элджей, Era Istrefi.

БЕРІК ЖАХАНОВ

«Мен барлық киномастерлерге жеке-жеке тоқталамын да, әрқайсысының өзіндік «фишкаларын» аламын. Бұрын мені Тарковский мен Робер Брессон сияқты режиссерлердің шығармашылығы қызықтыратын. Ал қазір мен эксперименттік жұмыстарға көп көңіл бөлемін, сол арқылы өз стилімді іздеудемін. Барлық режиссер қашан да ізденісте болуы керек, әр фильмде жаңа бір өзгерістерге, жаңалықтарға тырысып көру керек, тек солай ғана өз кинотіліңді табуға болады».

Өзінің ерекше режиссерлік стилімен қазақ кино өнерінде енді ғана аты аталып жүрген режиссерлердің бірі – Берік Жаханов. Т. Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясы түлегінің «Тополек мой в красной косынке» атты фильмі Лондондағы Кэмбридж университетінде көрсетілген. Осы жылы 6–20 қазан күндері аралығында АҚШ-тың «Dickinson college» колледжінде өзінің жеке шеберлік сағатын өткізіп, «Асан», «Наследие предков» атты туындыларын студенттермен бірге талқылады. Берік Жахановтың «Еркек» фильмі «Кино-клик» фестивалінде «Гран-при» жүлдесімен, Қырғызстанда өткен «Қысқаметражды фильмдер» кинофестивалінде «Үздік режиссура» және Алматыда өткен «Байқоңыр-2016» кинофестивалінде «Үздік актер» номинациялары бойынша марапатталған.

Режиссердің «Асан» фильмі Румынияда өткен Short to the Point кинофестивалінде «Ең үздік актер», «Ең үздік операторлық жұмыс» деген екі бірдей номинацияны жеңіп алды. Сонымен қатар бұл фильм «Құлагер» премиясының «Ең үздік қысқаметражды фильм» номинациясын ұтып алып, 2018 жылы Канн кинофестивалінде әлемдік қысқаметражды фильмдер байқауында көрсетілген болатын.

ДАРХАН ТӨЛЕГЕНОВ

«Маған айналамды бақылаған көбірек ұнайды. Бұл менің әдісім. Бақылау арқылы мен өз кейіпкерлерімнің образын құрамын. Мысалы, өзіме бейтаныс адаммен кездесу, онымен жақын сөйлесу, оның іс-әрекетін, өзін қалай ұстайтынын, қалай сөйлейтінін бәрін сырттай бақылаған ұнайды. Бұл кейіпкер типін анықтауда көп көмектеседі. Мұндай ақпараттарды алғаннан кейін мен оқиғаны әрі қарай өзім жалғастырамын».

Бүгінгі таңда қазақстандық жас кинорежиссерлердің ішінде өзіндік қолтаңбасын айқындаған Дархан Төлегенов – тоғыз шақты қысқаметражды көркем фильмдердің авторы. Ол Т. Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясының түлегі және «New York Film Academy» кино мектебінде, сонымен қатар 2017 жылы Тегеран қаласында өткен «Фаджр» халықаралық кинофестивалі аясында «Talent campus» бағдарламасы бойынша оқу тәжірибесінен өткен. Оның «Луч утренней зари», «Маршрут», «Три дня отверженных» фильмдері Қазақстан, Қырғызстан және Ресейде өткен халықаралық кинофестивальдарда «Ең үздік қысқаметражды фильм» деп танылды. Осы жылы режиссердің «Дала қырандары», «Оралу» атты көркем сериалдары жарыққа шықты.

Диас Кулмаков

«Ұлым, әрқашан есіңде сақта, мен сені жақсы көремін. Бұл өмірде махаббатсыз ешнәрседе мән жоқ»…
«Letter» фильмі

Әкесінің соңғы өтінішін орындау үшін мәйітін туған жері Тайландқа әкеліп жерлеген жас жігіттің оқиғасына арналған режиссердің «Letter» атты туындысы 2016 жылы Тайландта өткен «Amazing Thailand Film Challenge» байқауында «Оңтүстік-шығыс аймақтың ең үздік фильмі» атанды. Фильм поэтикалық стильде түсірілген және оны қазақтың классикалық туындысы «Атамекен» фильмінің бүгінгі репрезентациясы сияқты қабылдауға болады.

Ұлттық өнер академиясының түлегі Диас Кулмаковтың «Аялдама» фильмі «Байқоңыр» кинофестивалінде «Үздік операторлық жұмысы» үшін марапатталып, кейін бұл фильм Францияда өткен «Poitiers Film Festival» фестивалінде көрсетілді. Жақында «Жетінші арнада» Диастың «Туған елім» атты бағдарламасы жарыққа шықты.

RED PRO
5.0

ГОЛЛИВУДТЫҢ ЕҢ МЕЙІРІМДІ КИНОЖҰЛДЫЗЫ

КИАНУ РИВЗ

Stephen Colbert: What happens after we pass on?
Keanu Reeves: I know that the ones who love us will miss us

«Матрица», «Джон Уик», «Реплика», «Сладкий ноябрь», «Скорость», «Подарок», «Короли улиц» сияқты голливудтық фильмдер есіңізде ме?
Экшн, фэнтези, ғылыми фантастика, драма, мелодрама сияқты жанрлардағы бұл фильмдердің әлемдік кинематографиядағы сәтті шыққан ең үздік туындыларға айналуына Киану Ривз образы ерекше әсер етті деген пікірмен келісесіз бе? Ия, сөз жоқ, кәсіби мамандар бұл актердің шеберлігіне әлі таңқалумен келеді. Әлемнің түкпір-түкпіріндегі жанкүйерлері оны тек «үздік актер» деп бағалап қана қоймай, сонымен қатар оған «голливудтың ең мейірімді киножұлдызы» деген атақты да берді.

СОНЫМЕН КИАНУ РИВЗ КІМ?

Киану Ривз 1964 жылы Ливанның астанасы Бейрут қаласында дүниеге келген. Анасы англиялық ағылшын киім дизайнері, ал әкесі Американың Гавайи штатынан, мамандығы бойынша геолог болған. Ол ұлы үш жасқа толғанда отбасын тастап кетеді де, Киану Ривз анасының тәрбиесінде өседі. Бұдан кейін анасы Австралияға көшеді, кейін Канадаға келіп тұрақтайды. Актер осы жерде мектепке барады. Киану Ривз мектепті өте жиі ауыстырған себебі – ол үнемі оқудан қуылып отырған. Сөйтіп ол өмірінде орта мектеп куәлігін алмаған.
Мектеп қабырғасында жүргенде ол хоккеймен де көп айналысқан екен, бірақ кейін кинорежиссер өгей әкесінің ықпалымен өнер саласына біржолата бет бұрған. Бұл кезде Киану
15 жаста болатын. Оның ең алғашқы басты ролі «Bill& Ted's Excellent Adventure» атты фильмде басталды. Кейіннен 1994 жылы шыққан "Speed" фильміндегі жұмысы оны Голливудтың ең танымал актерлерінің тізіміне қосты.

«ГОЛЛИВУДТАҒЫ ЕҢ ЖАҚСЫ АДАМ» ДЕГЕН АҢЫЗҒА ҚАТЫСТЫ ОҚИҒАЛАРЫ

Киану Ривз өнер жолында айналасындағы әріптестеріне өте көп көмек көрсетіп отырған. Оның ішінде пей кат (pay cut) қайырымдылық іс-әрекетін өте көп жасаған.

– «The Devil's Advocate» фильміне Аль Пачиноны шақырту үшін өзінің еңбекақысынан бас тартқан.

– Сол сияқты «Матрица» фильмінде де арнайы эффектіге қаражат жетпей қалуы мүмкін жағдайда ол өзінің еңбекақысынан бас тартқан.

Осы жерде айта кету керек, танымал актердің 2003 жылға дейін өзінің жеке үйі болмаған, тек жалдамалы пәтерлерде тұрып келген.

– «Джон Уик» фильмі үшін алты ай бойы каскадерлік трюктерге өзі дайындалған. Ал негізінде фильм режиссері бұл үшін арнайы мамандар шақырта алатын еді және оларға небәрі сегіз апталық дайындық жететін.

– 2014 жылдың қысында «Daughter of God» фильмі түсірілімінің аяқталуына байланысты банкет болады. Кешке келген актерді танымаған күзетші оны ішке кіргізбей, қайтарып жібереді. Сырттағы жаңбырға қарамастан, Киану Ривз өзінің достарының көмегін сабырмен есік алдында күтеді. Өзін соншалықты қарапайым ұстайтындығына оның әріптестері үнемі таңқалып отырады.

IMDB қортындысы бойынша Киану Ривздің ең үздік фильмдері:

1. The Matrix
2. Toy story 4
3. John Wick: Chapter 3 – Parabellum.
4. Dangerous Liaisons. ...
5. John Wick: Chapter 2. ...
6. Bram Stoker's Dracula. ...
7. The Devil's Advocate. ...
8. John Wick. ...
9. Much Ado About Nothing. ...
10. Point Break

TOP 10 UNSOLVED MYSTERIES OF SCIENCE

Despite what cable news may tell you, scientists don't really squabble over if evolution is real (it is) or if the climate is changing faster than can be explained by naturally-occurring phenomena (it is) or if vaccines are regarded as safe and recommended for most children (they are). Sure, there may be fine points within those categories that are debatable, but not to the extent that is commonly described by talking heads on TV. However, that's not to say that scientists perfectly understand everything about the ways of the Universe.

Physicist Brian Cox once said: "I'm comfortable with the unknown—that's the point of science. There are places out there, billions of places out there, that we know nothing about. And the fact that we know nothing about them excites me, and I want to go out and find out about them. And that's what science is. So I think if you're not comfortable with the unknown, then it's difficult to be a scientist... I don't need an answer. I don't need answers to everything. I want to have answers to find."

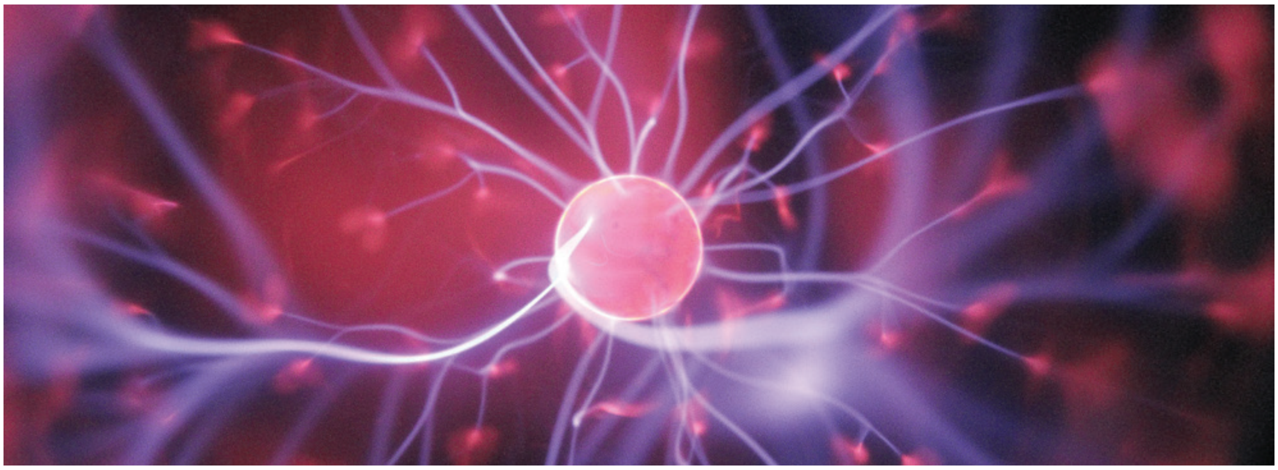

So what are some of the top mysteries keeping scientists busy? Here's our top ten:

Why is there more matter than antimatter?

According to our current understanding of particle physics, matter and antimatter are equal but opposite. When they meet, they should destroy one another and leave nothing left over, and most of those annihilations should have occurred early in the Universe. However, there was enough matter left over to make the billions and billions of galaxies, stars, planets, and everything else. Various explanations surround mesons, which are short-lived subatomic particles made of one quark and one antiquark. B-mesons decay more slowly than anti-B-mesons, which could have resulted in enough B-mesons surviving the interaction to create all of the matter in the Universe. Additionally, B-, D-, and K-mesons can oscillate and become antiparticles and then back again. Studies have suggested that mesons are more likely to assume the normal state, which may also be why regular particles outnumber antiparticles.

Where is all the lithium?

Early in the Universe when temperatures were incredibly high, isotopes of hydrogen, helium, and lithium were synthesized in abundance. Hydrogen and helium are still incredibly abundant and make up nearly all of the mass in the Universe, though there is only about a third of the lithium-7 that we should see. There are a wide variety of explanations for why this might have happened, including some hypotheses involving hypothetical bosons known as axions, and others believe it is trapped in the core of stars, which our current telescopes and instruments can't detect. However, there are currently no clear front running theories to explain this absence of lithium in the Universe.

Why do we sleep?

While we do know that the human body

is regulated by a circadian clock that keeps humans on a sleep/wake cycle, we don't really know why. Sleep is the time when our bodies repair tissues and perform other maintenance activities, and we spend nearly a third of our lives snoozing. Some other organisms don't need to sleep at all, so why do we? There are a few different ideas out there, but none seem to solidly answer the question. Some theorize that animals who are able to sleep have evolved the ability to hide from predators, while others who need to remain more alert are able to rest and regenerate in other ways without fully going to sleep. While scientists don't quite know why we do it, they are starting to learn more about why it is important, and how sleep impacts important things like brain plasticity.

How does gravity work?
We all know that gravity from the moon causes tides, Earth's gravity holds us to the surface, and the sun's gravity keeps our planet in orbit, but how much do we really understand it? This powerful force is generated from matter, and more massive objects therefore have a greater ability to attract other objects. While scientists do understand a great deal about how gravity acts, they aren't really sure why it exists. Why are atoms mostly empty space? Why is the force that holds atoms together different from gravity? Is gravity actually a particle? These are answers that we really just can't answer with our current understand of physics.

Where is everyone?
The observable Universe is 92 billion light-years in diameter, filled with billions of galaxies with stars and planets, yet the only evidence of any life anywhere is right here on Earth. Statistically, the odds of us actually being the only living beings in the Universe are impossibly low, so why the hell haven't we connected with anyone else yet? This is known as the Fermi Paradox, and there have been dozens of suggestions to explain why we haven't encountered extraterrestrial life; some more plausible than others. We could probably talk about all of the different possibilities for days about whether or not we're just missing signals, if they've actually been here and we didn't know it, they can't/don't want to talk to us, or—the extremely unlikely scenario—if Earth is the only planet with life ever.

What is dark matter made of?
About 80% of all mass in the Universe is made of dark matter. Dark matter is pretty peculiar stuff, as it doesn't emit any light. Though it was first theorized about 60 years ago, there isn't any direct evidence of its existence. Many scientists believe dark matter is comprised of weakly interacting massive particles (WIMPs), which could be up to 100 times more massive than a proton, but doesn't readily interact with the baryonic matter our instruments were designed to detect. Other candidates for dark matter's composition include axions, neutralinos, and photinos.

How did life begin?
Where did life on Earth come from? How did it happen? Those who believe in the Primordial Soup model believe that a nutrient-rich early Earth eventually formed increasingly-complex molecules that gave rise to life. This could have taken place in the deep ocean vents, in clay, or under ice. Different models also give variable levels of importance to the presence of lightning or volcanic activity for the spawn of life. While DNA is the predominant basis for life on Earth now, it has been suggested that RNA could have dominated the first lifeforms. Additionally, other scientists question whether other nucleic acids aside from RNA or DNA may have once existed. Did life spawn just once, or is it possible that is was created, wiped out, and then restarted? Some believe in panspermia, in which microbial life was brought to Earth via meteorites or comets. Even if that is true, it doesn't answer the question of how that life originated.

How do plate tectonics work?
It might sound surprising, but the theory of continental plates moving around, rearranging continents and causing earthquakes, volcanic eruptions, and even forming mountains, has only received widespread support relatively recently. Though it was first postulated back around 1500 that the continents may have once fit together (it's not really a stretch for anyone who has looked at a map), the idea didn't gain a lot of traction until the 1960s when the hypothesis of sea-floor spreading, where rocks are pulled into the mantle of the Earth, recycled, and brought back to the surface as magma, was backed up by physical evidence. However, scientists aren't entirely sure on what drives this movement or exactly how plate boundaries were created. There are many theories, but none of them completely address all aspects of this activity.

How do animals migrate?
Many animals and insects migrate throughout the year in order to escape changing seasonal temperatures and the waning resources that come with it or to find mates. Some of these migrations can reach thousands of kilometers in one direction, so how do they find their way there and back again year after year? Different animals use different navigational tools, including some who are able to tap into the Earth's magnetic field and use themselves like a compass. However, scientists still don't know how this trait evolved or how untrained animals know exactly where to go season after season.

What is dark energy?
Of all of the great mysteries of science, dark energy might be the most enigmatic of all. While dark matter makes up an estimated 80% of all mass, dark energy is a hypothetical form of energy believed to make up around 70% of all content in the Universe. Dark energy has been implicated as the cause for the expansion of the Universe, though there is still a considerable amount of mystery regarding its supposed properties. First and foremost, what is it even made of? Is dark energy constant, or are there fluctuations throughout the expanse of space? Why does dark energy's density appear to match the density of regular matter? Can dark energy be reconciled with Einstein's theory of gravity, or does the theory need to be reevaluated?

The material was taken from the site « IFL science»